

ГЕОДЕЗИЧНА ОСВІТА В ГАЛУЗІ ЗНАТЬ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ

Новосад В.М. (*Одеська державна академія будівництва та архітектури,
м.Одеса, Україна*)

Відповідно до планів реформування вищої освіти в Україні спеціальності об'єднано в напрями. Зокрема, визначено напрям підготовки “Геодезія, картографія та землевпорядкування”. Враховуючи перспективи долучення України до європейської спільноти, стандарти освіти розробляли за освітньо-кваліфікаційними рівнями: бакалавр, спеціаліст та магістр. До напрямку “Геодезія, картографія та землевпорядкування” зараховано спеціальності: “Геодезія”, “Інженерна геодезія”, “Фотограмметрія”, “Супутникова геодезія”, “Морська геодезія”, “Маркшейдерія” та інші. Сучасні процеси глобалізації диктують нові умови конкуренції не тільки в сфері виробництва. На наш погляд, уже розпочалася світова технологічна гонка в освіті. Найближчими роками українська система освіти має готуватися до конкуренції за кращих студентів із зарубіжними університетами.

Робота над стандартами була дуже важкою через нерозуміння сучасних європейських ступеневих підходів до підготовки фахівців, непорозуміння між фахівцями з геодезії та землевпорядниками стосовно ролі кожного із них в напрямі підготовки, вимог до знань та умінь майбутніх фахівців, особливо на стадії підготовки бакалаврів. Стандарти є, чому ж дискусії тривають? На перший погляд, продовження дискусій – річ закономірна, нічого не створюється “раз і на завжди”, особливо в освіті в умовах швидкого розвитку нових технологій. У чому ж проблема? Головна проблема полягає в тому, що результати геодезичних вимірювань сьогодні розглядають як “сировинні” дані для сучасної наукоємної інформаційної продукції у вигляді цифрових моделей місцевості, геодинамічних, гідрологічних, соціальних та інших процесів на певних об'єктах і територіях. Важливими складовими процесу отримання інформації про будь-який об'єкт є побудова апріорної концептуальної моделі об'єкта, її наповнення та передавання інформації від об'єкта пізнання кінцевому споживачу з урахуванням вимог до форм подання інформації або знань. У процесі змістового наповнення навчальних дисциплін важливо звернути увагу на перспективність та об'єктивну необхідність поглибленого вивчення дисциплін з геоінформатики в циклі професійної підготовки сучасних фахівців усіх спеціальностей в галузі геодезії. Поглиблене вивчення геоінформатики має забезпечити підготовку геоспеціалістів як активних

учасників геоінформаційного моделювання, здатних створювати, постачати і супроводжувати бази геопросторових даних як нову кінцеву продукцію своєї діяльності. Ця вимога повністю відповідає як змісту епохи інформаційного суспільства, так і тенденціям змін у багатьох сферах діяльності, що відбуваються під впливом геоінформаційних технологій. Інженери епохи інформаційного суспільства повинні вміти будувати інформаційні моделі своєї діяльності та об'єктів дослідження і мислити цими моделями. Ця тенденція характерна для геодезичної і картографічної діяльності загалом в епоху інформаційного суспільства, в якому зростає роль інформації, а для її створення і оброблення залучаються все більші ресурси, а науки про вимірювання до яких належала як одна з провідних і геодезія, трансформуються в науки отримання інформації та здобуття знань. Поглиблене вивчення геоінформатики має забезпечити підготовку нового покоління спеціалістів у сфері геодезії та землеустрою.

Методикою побудови стандарту передбачено, що розділи бакалаврської навчальної програми мають передусім надати студентам базові фахові знання з усіх спеціальностей напряму. Бакалаврський рівень має зорієнтувати студента на подальший свідомий вибір будь-якої із 5–6 спеціальностей напряму “Геодезія, картографія та землеустрій” за програмою підготовки рівнів “спеціаліст” та “магістр”. На шляху до європейських стандартів за європейською системою бакалаврату студентам надаються загальні базові знання за певним напрямом впродовж 2,5–3 років, що уможливорює подальшу практичну спеціалізацію на виробництві або продовження навчання за магістерською програмою. Наприклад, у Франції бакалаври після двох років практичної роботи мають змогу захистити виконані реальні проекти та отримати кваліфікаційний рівень інженера. А в більшості університетів серед умов прийому в магістратуру є рекомендація про наявність більш ніж дворічного стажу практичної роботи.

Зважаючи на економічний стан України, у нас прийнято чотирирічний термін підготовки бакалаврів з наданням їм відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня. Це дає змогу різним ВНЗ України додатково надавати бакалаврам фахові знання зі спеціальностей напряму підготовки.

Викладачі, особливо керівні кадри, повинні це чітко розуміти і сприяти наповненню якісним змістом навчальних дисциплін, передбачених стандартом, який відповідав би світовим тенденціям в підготовці сучасних фахівців. Такий підхід, своєю чергою, скеровує викладачів на удосконалення своїх знань для забезпечення конкурентної спроможності напрямів і спеціалізацій. На наш погляд, зміст стандарту має складатися із таких розділів: